

Baseball

Vähän pakinaa amerikalaisesta "kansallisurheilusta"

Siirtolainen, joka kesäiseen aikaan sattuu joutumaan tämän vapaan maan kamaralle ja näkee sen elävän innostuksen, jota aito-amerikalaiset omistavat pallopelille, joutuu, varsinkin jos hän on jonkun hidaslautaisen kansan keskuudesta lähtenyt, ensi alussa vähän ymmälle.

Missä ikinä jonkun kaupungin laidassa löytyy joutavaa kenttämaata, siellä voi hän olla varma löytävänsä jonkun, maailmalle vielä tuntemattoman "tiimin", joka kaikella harrastuksella harjoittelee, ikäänkuin olympialaisia kisoja varten. Ja harjoittelijain ympärillä on tavallisesti innostunut katselijajoukko, joka huudoin ja elein innostaa pelaajia. Kaikki on niin innostunutta ja elävää, että ensi näkemällä luulisi suuretkin arvot olevan kysymyksessä.

Sitä se kyllä onkin; mutta tavalla jota vasta maahan tullut ei käsitä. Kaikissa pallopelijulkaisuissa kerrotaan, miten entinen ajuri Lajoie, ahkeralla "treenauksella" erään pikkukylän pallopelikängissä on kohonnut yhdeksi pallopelimaailman huomattavimmista miehistä, joka nykyään vetänee pelikaudelta palkkaa noin yhdeksän tuhannen dollaria. Siinä se! Odotihan Napoleonin sotilasta kenttämarsalkan sauva. Miksi ei pikkukängin alottelevaa pelaaja Lajoie'a maine ja yhdeksän tuhannen dollarin kesäinen palkkio!

Maassa, jossa kekseliäs mies voi tehdä miljoonia runnaamalla kesähuvittelupaikkaa, on kaikki mahdollista — kun vaan uskoo ja yrittää...

Satuin kerran kulkemaan erään

suurkaupungin sanomalehden toimiston sivuise ja näin kadun täynnä kansaa töllistelemässä toimiston seinämälle kiinnitettyyn ilmoitustauluun. Siihen aikaan ei ollut sootaa missään, ei edes Balkanilla, joten arvelin jonkun kruunupään lakanneen hengittämästä tai Venäjän vallankumouksellisten toimeenpanneen jonkun pelottavan kepposen. Mutta mitä vielä! Ilmoitustaululle kirjotteli mies tottunein käsin numeroita, joita rakennuksen sisäpuolella oleva mies saneli. Kansa hurraasi ja melusi. Taisi joku joutokosa kirotakin.

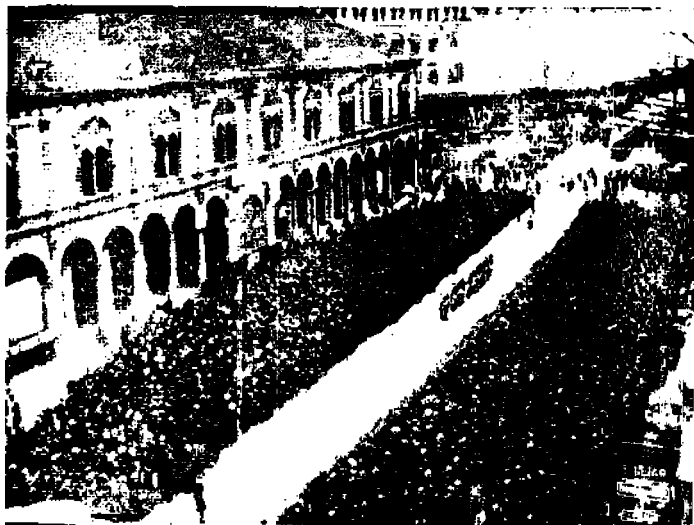
Kansanjoukon sivu sattui tällöin kulkemaan eräs mies, joka tyynesti huomautti lähimpänä seisoville, että olisi viisainta mennä kotiinsa jokaisen, eihän tuollainen järjetön töllistelemine mitään merkitse. Mies sai mennä; mutta kansa jäi. Ei edes sen vertaa huomiota luotu hänen huomautukselleen, että olisi viitsitty vastata, joka kuitenkin tavallisissa oloissa aina tapahtuu. Kansa kun oli oikein kiintynyt mielitehtävänsä, niin jouti piste-liäs huomautuskin jäädä vastamatta.

Tunnen erään toiskielisen toverin, joka arkioloissa hyvin menee tavallisesta miehestä. Mutta annas kun sattuu pallopelikilpailut kaupunkiin. Silloin ei häntä muualta löydä kun pelikentän ääreltä, jossa hän kerrankin seisoi kolme pitkää tuntia kasvat ahdasta aidan rakoa vastaan likistettynä, ahaasti tirkistellen peliä alhaalla kentällä. Hänellä oli muka ollut kiire, joten ei viitsinyt lippua ostaa. Aikoi vain hetkisen vilkaista peliä sivumenessään. Hetkinen venyikin

kolmeksi pitkäksi tunniksi ja miehemme oli aidanrakosesta erottuaan vähintään yhtä haltioissaan kuin nekin, jotka rahalla olivat ostaneet itselleen meluamisoikeuden.

Järjestyneitten pallopeliseurain pitäessä vuotuisia kilpailujaan voi sivullinen nähdä useita samantapaisia kuvia. Huolimatta siitä, että niihin kilpailuihin kymmenet tuhannet ostavat sisäänpääsylimun, on kilpailukentän lähistöllä aina melkoin joukko varastamassa it-

tiin asti. Eroitus on vaan siinä, että kun edellämainittu aines aidanrakosista ja sähkölankapylväistä, suurien vaikeuksien avulla, yrittää päästä osalliseksi tuosta "kansallisesta taidenautinnosta", niin jälkimmäinen voi erityisesti varatulla istuimella mukavasti nojautuen katsella peliä. Ja kun köyhälistöläiset kansallisen innostuksen valtaamana täytyvät huutaa kurkkunsa käheäksi jotakin pallopelisancaria kunnioittaessaan, niin saattaa pre-

Pelureille muodostetaan oikein "kunniakuje".

selleen katselemisoikeuden. Silmäkantamalla olevat rakennusten katot, kallonkielekkeet, puut, jopa puhelin ja sähköjohtopylväätkin ovat tällöin aina uteliaan yleisön valtaamina — yleisön, joka saattaa roikkua vaikka miten epämukavassa asemassa tahansa saadakseen nähdä kuinka peli edistyy.

Mielenkiinto pallopeleihin on kiellettyä yksi tämän vapaan maan kansan huomattavampia yleispiirteitä. Se on vallannut kaikki kansanainekset, varattomasta laitakaupungin asukkaasta aina president-

sidentti tehdä tuonkin palveluksen kansalliselle asialle paljon mukavammin — puristamalla vain asianomaisen kättä vähää ennen kilpailujen alkamista ja tietysti yleisön hurjasti hurratessa...

Mielenkiinto johonkin asiaan synnyttää itsestään rahansijoituksia tuon asian edistämiseksi. Sen tietävät maailman yhteiskunnallisen vallankumouksen edistäjät, jotka yhteisillä uhrauksilla ovat keränneet melkoisia summia omiin yrityksiinsä. Heidän uhrauksillaan on ollut aatteellinen innostus kan-

nustamassa ja siksi ovat heidän keräämänsä varatkin yhteisten päätösten alaisina — yhteistä omaisuutta sanan täydellisimmässä merkityksessä.

Aivan samalla tavalla ei ole pallopeti-innostuksen hyväksi uhrattujen varojen laita. Joskaan emme vielä voi puhua pallopetiyritysten täydellisestä trustiutumisesta, niin saatamme valehtelematta sanoa, että sitä liikettä hallitsee rahakas harvalisto. Kansan tehtävänä tässä "kansallisen innostuksen" myl-

rille uhraa, on käsitettävissä, kun tiedämme, että sisäänpääsymaksuina jonkun suuremman kilpailuradan tikkettiuluilla saatetaan maksaa yhteensä \$40.000 jonakin lauantapäivänä, jolloin tunnetut "tiimit" kilpailevat asianomaisella radalla.

Suurimmat päivätulot yhdellä radalla saatiin luultavasti loka-

kuussa 1911, jolloin \$77,359 kannettiin sisäänpääsymaksuina Chicagon ja New Yorkin klubien koettellessa taitoaan keskinäisessä kilpailussa. Katsojia oli silloin kentällä 38,281 henkeä. Suurin tulo yhdestä sarjapelistä saavutettiin vuonna 1912, jolloin 252,037 henkeä katseli bostonilaisten ja new-yorkilaisten kahdeksan peliä käsittävää sarjapeliä ja maksoivat tästä lystistä yhteensä \$490,833 tikketti-

maksuina.

Näin valtavia rahamääriä liikutellaan tässä kansallisen urheilun nimellä kruunatussa pelissä.

Näitä summia katsellessaan voi helposti joutua ajattelemaan, että pallopetiklupeja hallitsevat rahakkaat tekevät melkoisia vuosituloja yrityksillään. Saattaa se niin olla. Sillä eihän pallopetikenttiin sijoitettu pääoma sentään satoihin miljooniin nouse, vaikka myönnettävä onkin, että nuo suuret kentät 30,000 ja 20,000 istumatilaa sisältävine aitiointeina maksavat jotakin. Mutta näitä suuria kenttiä ei ole kaikilla klubeilla ja sitäpaitsi tie-

Sankat purvet rientävät "nauttimaan".

lyssä on vain sisäänpääsymaksujen uhraaminen. Tehtävä, jonka se tekee niin tunnollisesti, että vähintään kaksikymmentä miljoonaa dollaria vuosittain maksetaan vain "järjestyneitten pelaajain" kilpailuissa sisäänpääsymaksuina. Miten paljo sisäänpääsymaksuina suoritetaan vuosittain kuu kaikki järjestyneet ja järjestymättömät sekä paikalliset pelikilpailut otetaan lukuun, on mahdoton sanoa luotettavan tilaston puutteessa.

Miten suuria summia yleisö tämän kansallisen innostuksen altta-

dämme, että sellaisistakin klubeista, joilla ei ole rahtuakaan kiinteätä omaisuutta on tarjottu hinnaksi \$50,000 jne. pelkästä nimestä. Käsitystä, että pallopeliklubien tulot ovat joltisetkin, tukee vielä muutama tunnettu seikka. Kun Chicagon, Milwankeen ja Washingtonin klubeja vuonna 1911 siirrettiin yhdeltä omistajalta toiselle, maksoi tuo siirto uudelle omistajalle yhteensä \$135,000. Tänäpäivänä vaatii Chicagon klubin omistaja \$800,000 yksistään Chicagon klubista. Todennäköisesti on siis liike kannattanut klubin omista ja n k i n kannalta katsoen.

Mutta huolimatta siitä, että jotkut klubien omistajat ehkä tekevätkin rahaa yrityksillään, niin ei pallopeliryitys kuitenkaan läheskään ole sitä rahallista liikettä, joksi sitä sivulta katsoen voisi luulla. Aika on kehittänyt "te-

kijäin" vaatimukset tässäkin pelissä melko korkealle ja vaatimuksia tukee klubien välinen kilpailu.

Nykyään voi tunnettu pallopelilaaja vaatia palkkiota miltei kuinka suuren summan hän itse haluaa. Viime vuonna esimerkiksi teki J. Evers \$40,000 pelikaudella ja Speaker saa \$15,000 kuuden kuukauden työstä, Tinker ja Brisbane saavat \$10,000 kumpikin ja Lajoie saa, kuten jo ylempänä mainittiin \$9,000. Yhteensä kohoaa tavallisen klubin palkkalista pelaajille noin \$75,000 vuodessa.

Mutta paitsi tätä on klubeilla vielä muita menoja. Pelaajien "etsimiseen" on uhrattava melkoisia summia vuosittain. Jokaisella klubilla on tätä tarkotusta varten oma urkkijansa, joka käy ja katselee tuntemattomien paikallisten "tiimien" yrityksiä ja nähdessään heidän joukossaan jonkun "lupaavan" alun, pitää huolen siitä, että hän saa kunnollista "treenausta" ja kehittyä huomattavaksi pelaajaksi, tietysti urkkijan edustamassa klubissa. Näiden herrojen palkat kuu-

Puutkin ovat utellaan yleisön valtaamina...

luvut jokaisen klubin vuotuisen menoarvioon.

Vielä yksi laji menoja on klubeilla silloinkun he "vaihtavat" pelaajia keskenään. Hyvän pelaajan luovuttamisesta maksetaan tavallisesti hyvitystä. Niinpä sai Philadelphian klubi \$50,000 luopuessaan Eddis Collins'ista ja tämä ei ollut suinkaan ainoa hyvitys laatuun pallopelimaailmassa.

Paitsi pelaajia täytyy jokaisen klubin vielä ylläpitää useita huomattavia siviilivirkailijoita, joiden palkat vaihtelevat; mutta eivät

milloinkaan ole varsinaisia nälkäpalkkoja. Tavallinen klubin "manatserin" palkka on \$25,000 ja hänellä luonnollisesti täytyy olla liuta apulaisia, kuten pikakirjottajia, kirjanpitäjiä y. m.

Nykyään kun peliaikaa yhä näyttään haluavan jatkaa, on välttämätöntä, että urheilijat harjoittelevat jo aikaisin talvella ja sitä varten on klubin lähdeävä eteläisiin valtioihin jo kuukauden päivät ennen pelikauden alkua. Tämä tietysti vetää rahoja. Samoin matkat, joita tehdään pelikauden kuluessa. Kaikki näistä johtuvat menot yhteenlaskettuna supistavat siten melko lailla tätä pariinkymmenen miljoonaan dollariin arvioitua rahastoa, jota pallopelin katsojat pelikauden kuluessa keräävät klubien omistajille. Mutta sittenkin luulisi tulojen riittävän menojen peittämiseksi ja antavan sen verran voittoa, että yritys kyllä kannattaisi — vähän vähemmälläkin innostuksella kuin mitä sen eteen nykyään uhrataan.

Eräs pallopeli-asiaain tuntija arvelee, että vähintään kolmas osa Yhdysvaltain asukkaista tätä nykyä on pallopelin vakinaisia ihailijoita maksaen osansa niistä kymmenistä miljoonasta, joita vuosittain tällä mantereella pallopelin hyväksi uhrataan.

Sillä paitse niitä pariakymmentä miljoonaa, jotka tunnetusti uhrataan sisäänpääsymaksuina pallopelikilpailuja katseltaissa, menettävät

pallopelin ihailijat vielä melkoisia summia ravintola-, kuletu- y. m. maksuina, jotka kaikki kuuluvat välttämättöminä lisäkkeinä niihin suoranaisiin uhrauksiin, joita pallopelin ihailijalta vaaditaan, jos hän haluaa aikaansa seurata.

Eräs sosialistinen puhuja huomautti pisteliäästi kerran, että tämän maan tuotannolliset olot kieltämättä olisivat paremmalla kannalla, jos täällä uhrattaiin ehkes puolet siitä innostuksesta, jota nykyään pallopelin ihailemiseen uhrataan, vakavien yhteiskunnallisten ja tuotannollisten kysymysten tutkimiseen.

Mies oli kieltämättä oikeassa. Mutta vielä ainakaan ei ole koittanut se päivä, että hänen lausunsa totuus otettaisi huomioon. On todenmuköistä, että pallopeli-ihailu, samoin kuin luulotellun vapauden ihailukin säilyvät koskemattomina siksi kunnes kehitys saattaa ne vanhentuneiksi, pakottamalla vakavammat kysymykset sen verran etualalle, että pelihurmauksen on väistyttävä toisarvoiseksi.

Toistaiseksi vielä ovat sanomalehtien urheiluosastot hartaimmin luettua tavaraa ja niiden joukossa ovat pallopeliä koskevat sekä nyrkkeilyuutiset etutilalla. Tätä menoa jatkuu siksi kunnes itsietoinen työväestö kehittää oman sanomalehdistönsä, joka voi vähän rajoittaa tuota "puustaamista" ja tarjota lukijoilleen arvokas-sisältöisempää mielenkiinnon herätystä.